

Ντμίτρι Σοστακόβιτς: η μουσική του, το σοβιετικό καθεστώς και η Ελλάδα

[Πολιτισμός](#) / [Μουσική](#)

Το Καλλιτεχνικό Σύνολο «Πολύτροπον» (υπεύθυνος: Π.Α. Ανδριόπουλος) και το Περιοδικό «Στέπα» - Επιθεώρηση Ρωσικού Πολιτισμού (εκδότης: Δ.Β. Τριανταφυλλίδης), διοργανώνουν εκδήλωση - αφιέρωμα στον μεγάλο Ρώσο συνθέτη Ντιμίτρι Σοστακόβιτς, με αφορμή την επέτειο των 110 χρόνων από τη γέννησή του (1906-2016).

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην Αίθουσα Διδασκαλίας στη Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας «Λίλιαν Βουδούρη», του Συλλόγου *Οι φίλοι της Μουσικής*, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, την Δευτέρα 14 Νοεμβρίου 2016 και ώρα 7 μ.μ.

Ομιλητές:

- **Δημήτρης Β. Τριανταφυλλίδης**, δημοσιογράφος - μεταφραστής: «Η ατμόσφαιρα του ζόφου για τον Ντιμίτρι Σοστακόβιτς. Η συνομιλία των αρχείων με την Ιστορία».
- **Δημήτρης Β. Μπαλτάς**, Δρ Φιλοσοφίας - συγγραφέας: «Οι βιογραφίες του Σοστακόβιτς στα ελληνικά».
- **π. Πέτρος Μινώπετρος**, σκηνοθέτης: «Σοστακόβιτς και Σολζενίτσιν: Παράλληλοι».
- **Παναγιώτης Αντ. Ανδριόπουλος**, θεολόγος - μουσικός: «Ο Ντιμίτρι Σοστακόβιτς του Δημήτρη Μητρόπουλου».
- Στην εκδήλωση, η οποία πραγματοποιείται και στο πλαίσιο του Έτους Ρωσίας που είναι το 2016, θα προβληθεί σπάνιο οπτικοακουστικό υλικό.

Αξίζει να σημειωθεί πως το Καλλιτεχνικό Σύνολο «Πολύτροπον» στις αρχές του 2016 πραγματοποίησε δύο ακόμα αφιερώματα με τους παραπάνω συντελεστές που αφορούσαν στον ρωσικό πολιτισμό. Το πρώτο για τον μεγάλο σκηνοθέτη Αντρέϊ Ταρκόφσκι και το δεύτερο για τους Ρώσους θεολόγους και διανοούμενους της Διασποράς.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ο **Δημήτρης Τριανταφυλλίδης** θα διαπραγματευτεί το θέμα του «Σοστακόβιτς: η συνομιλία των αρχείων με την ιστορική μνήμη», με βάση τους ακόλουθους άξονες:

- *Ο Ιανουάριος του 1936 και η εποχή του Μεγάλου Τρόμου.*
- *Ο ρόλος του Μπολσεβίκικου κόμματος στη διαμόρφωση ασφυκτικής ατμόσφαιρας για τη ρωσική διανόηση και κοινωνία.*

- Ο Ηγέτης ως πηγή και θεμελίωση της μίας, μοναδικής και απόλυτης αλήθειας. Το Κόμμα ως φορέας της μίας, μοναδικής και απόλυτης αλήθειας.
- Ποιος κρύβεται πίσω από το κείμενο που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Πράβντα»; Ο Στάλιν, όπως λένε πολλοί, ή κάποιος άλλος;
- Τι συζητούσε ο Στάλιν με τον Βοροσίλοφ, τον Μόλοτοφ, τον Καλίνιν και άλλα ανώτατα στελέχη του Μπολσεβίκικου κόμματος στον ιδιωτικό κινηματογράφο του ηγέτη της ΕΣΣΔ μέσα στο Κρεμλίνο;

Η προσέγγιση του θέματος του **Δημήτρη Μπαλτά** «Οι βιογραφίες του Σοστακόβιτς στα ελληνικά», θα γίνει με βάση τέσσερα εκδοθέντα βιβλία:

1. Ντμ. Σοστακόβιτς, *Μαρτυρία. Απομνημονεύματα (καταγραφή του Βολκώφ)*
2. Ντμ. Σοστακόβιτς, *Για τον ίδιο και την εποχή του*
3. Μ&G Σοστακόβιτς, *DSch, ο πατέρας μας (καταγραφή του Αρντόφ)*
4. J. Barnes, *Ο αχός της εποχής*

Ο **π. Πέτρος Μινώπετρος** θα αναφερθεί, στην ομιλία του «Σοστακόβιτς και Σολζενίτσιν: Παράλληλοι», στην σχέση των δύο ανδρών με το Σοβιετικό καθεστώς.

Ο Σοστακόβιτς είναι μουσική ιδιοφυΐα – μάρτυρας και θύμα του κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού, ο οποίος εμπνεύστηκε και δημιούργησε το σάουντρακ του 20ού αιώνα.

Υπερέτησε την αλήθεια και την τελειότητα της φόρμας και της αισθητικής. Σε όλη του την ζωή βρέθηκε μπροστά σε τραγικά διλήμματα για την τέχνη του, τον εαυτό του, τα αγαπημένα του πρόσωπα και την μοίρα της πατρίδας του. Πήρε αποφάσεις για τη ζωή και την τέχνη κάτω από καθεστώς φόβου και τρόμου, για τις οποίες πολλές φορές μετάνιωσε ή έφτασε στα πρόθυρα της αυτοκτονίας. Με τόλμη και παρρησία καταδίκασε, μέσα από το έργο του τον αντισημιτισμό στην Σοβιετική Ένωση.

Από την άλλη μεριά ο Αλεξάντρ Σολζενίτσιν, αντιφρονών του καθεστώτος μέχρι τα βαθιά του γεράματα, θεωρούσε τον Σοστακόβιτς «τραγική ιδιοφυΐα», ακριβώς λόγω κάποιων συμβιβασμών του συνθέτη με το καθεστώς.

Ο **Παναγιώτης Αντ. Ανδριόπουλος** θα αναφερθεί στην σχέση του μεγάλου έλληνα μαέστρου Δημήτρη Μητρόπουλου με τον Ντμίτρι Σοστακόβιτς, η οποία ανάγεται στα 1934, όταν ο Μητρόπουλος πήγε για συναυλίες στο Λένινγκραντ με την Φιλαρμονική του Λένινγκραντ και έπαιξε και ένα καινούργιο έργο του Σοστακόβιτς, τη Σουίτα από το μπαλέτο «Χρυσός αιώνας». Έκτοτε ο Μητρόπουλος διηύθυνε και ηχογράφησε έργα του Σοστακόβιτς στις Η.Π.Α. αλλά και στην Ευρώπη. Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Οκτώβριο του 1954, προτού συμπληρωθεί ένα έτος από την πρώτη εκτέλεση της 10ης Συμφωνίας του Σοστακόβιτς, κυκλοφόρησε στις ΗΠΑ η ιστορική ηχογράφηση, με την Φιλαρμονική της Νέας

Υόρκης, υπό την διεύθυνση του Δημήτρη Μητρόπουλου.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Δημήτρης Β. Τριανταφυλλίδης

Γεννήθηκε το 1959 στην Θεσσαλονίκη.

Το 1980 έγινε δεκτός στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου του Κιέβου «Ταράς Σεβτσένκο», από το οποίο αποφοίτησε το 1985 με Αριστείο και τον τίτλο του «Μάγιστρου των Φιλοσοφικών Επιστημών».

Μετά την ολοκλήρωση της στρατιωτικής του θητείας το 1987, έγινε δεκτός κατ' εξαίρεση και άνευ εξετάσεων στην Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, από την οποία αποφοίτησε το 1991 με βαθμό «Λίαν καλώς».

Για πολλά χρόνια εργάστηκε ως Διευθυντής Σχολικών μονάδων της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και σε ΙΕΚ. Στη συνέχεια μεταπήδησε στην Δημοσιογραφία και εργάστηκε ως επιτελικό στέλεχος σε μεγάλες εφημερίδες, τηλεοπτικούς σταθμούς και περιοδικά. Τα τελευταία δέκα χρόνια είναι αρχισυντάκτης του δημοτικού ραδιοφώνου της Αθήνα «Αθήνας 9.84», υπεύθυνος για τις μεταναστευτικές εκπομπές.

Έχει μεταφράσει περισσότερα από 60 βιβλία ρώσων θεολόγων, φιλοσόφων, πεζογράφων, ποιητών και δραματουργών.

Είναι διαχειριστής του blog samizdatproject.blogspot.com και του εκδοτικού οίκου samizdat. Το 2014 ίδρυσε το περιοδικό «Στέπα», μια εξαμηνιαία επιθεώρηση του ρωσικού πολιτισμού, μια έκδοση 400 σελίδων με περιεχόμενα που αφορούν την ποίηση, την λογοτεχνία, την φιλοσοφία, την θεολογία, το θέατρο, τον κινηματογράφο, την ιστορία, την ρωσική Διασπορά κλπ.

Συμμετέχει ενεργά στις ελληνορωσικές πολιτιστικές σχέσεις, σε διεθνή συνέδρια και κοινές εκδόσεις με μεγάλα ρωσικά πνευματικά ιδρύματα.

Δημήτρης Μπαλτάς

Γεννήθηκε στον Βόλο το 1970. Το διάστημα 1987-1991 σπούδασε κλασική φιλολογία στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 2002 ανακηρύχθηκε διδάκτωρ της φιλοσοφίας με θέμα «Οντολογικά ζητήματα στο έργο του Γεωργίου Παχυμέρη».

Ασχολείται με ζητήματα βυζαντινής και ρωσικής φιλοσοφίας.

Βιβλία: Ρώσοι φιλόσοφοι (2002), Sergius Boulgakoff (2005), Σταθμοί της ρωσικής φιλοσοφίας (2007), Τομές στην ρωσική σκέψη (2008), Ντοστογιέφσκι. Ζητήματα φιλοσοφικής ανθρωπολογίας (2010), Η Ρωσία του Νικολάϊ Γκόγκολ (2011), Μαρτυρολόγιο. Συγγραφείς και καλλιτέχνες στο στόχαστρο της σοβιετικής εξουσίας (2014).

Ασχολείται, επίσης, και με την μετάφραση. Πρόσφατο μεταφραστικό του πόνημα (2015) «Η αρίστη αυτοκρατορία» του Jaroslav Pelikan.

π. Πέτρος Μινώπετρος

Γεννήθηκε στον Πειραιά το 1956. Σπούδασε σκηνοθεσία στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου, στο Τμήμα Σκηνοθεσίας Κινηματογράφου του Ινστιτούτου Θεατρικών και Κινηματογραφικών Τεχνών «Ίων Λούκα Καρατζιάλε». Στην Ρουμανία έμεινε έξι χρόνια (1977-82), όπου σκηνοθέτησε έξι κινηματογραφικές ταινίες. Το 1983 επέστρεψε στην Ελλάδα και ασχολήθηκε με την συγγραφή σεναρίων και με την σκηνοθεσία ταινιών τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) για την ΕΡΤ. Είναι ο δημιουργός της τηλεοπτικής σειράς της ΕΡΤ 2 «Κυνηγοί του ουράνιου τόξου» (1986), με θέμα την ιστορία της ελληνικής ροκ μουσικής. Συνεργάστηκε με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και με την Εθνική Λυρική Σκηνή. Στα τέλη της δεκαετίας του 1980 συνεργάστηκε με τον σκηνοθέτη Μίνωα Βολανάκη.

Δίδαξε Κινηματογράφο και Σκηνοθεσία στην ιδιωτική και δημόσια εκπαίδευση. Το 1999-2000 ιδρύει και διευθύνει την Cinémathèque - Ταινιοθήκη - Κινηματογραφική Λέσχη. Το 2008 χειροτονήθηκε κληρικός.

Παναγιώτης Αντ. Ανδριόπουλος

Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1967. Σπούδασε Θεολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, βυζαντινή και ευρωπαϊκή μουσική.

Το 2004 ίδρυσε το Καλλιτεχνικό Σύνολο «Πολύτροπον», με το οποίο παρουσιάζει στην Ελλάδα και το εξωτερικό πρωτότυπες παραγωγές βασισμένες στην ελληνική ποίηση και μουσική. Ανάμεσά τους: “Το Τετράδιο του Πατριάρχη”, “Ιερατική Ποίηση”, Το μουσικό έργο της Εύας Πάλμερ - Σικελιανού, «Ο Gustav Mahler του Μάνου Χατζιδάκι», «Η Αραπιά του Βασίλη Τσιτσάνη, της Μάτσης Χατζηλαζάρου, του Νίκου Σκαλκώτα και του Μάνου Χατζιδάκι», «Ο Καβάφης της Συρίας και της Μέσης Ανατολής», «Οι μουσικές των Χριστιανών της Μέσης Ανατολής», «Οι Πύρινες Γλώσσες του Γιάννη Χρήστου», «Ο Ρωμανός ο μελωδός του Οδυσσέα Ελύτη», «Ικετηρία» (από το ομώνυμο βιβλίο του Παναγιώτη Ρίζου), Αφιερώματα στον Αντρέι Ταρκόφσκι και στους Ρώσους της Διασποράς κ.ά.

Έχει τραγουδήσει έργα σύγχρονων ελλήνων συνθετών και έχει συμπράξει ως σολίστ με διάφορα μουσικά σύνολα.

Ως blogger διατηρεί δύο ιστολόγια: *Ιδιωτική Οδός* και *Φως Φαναρίου* (το οποίο καλύπτει αποκλειστικά το Οικουμενικό Πατριαρχείο).

<http://bit.ly/2fczj86>